

Een vrouw in een crèmekleurige badjas doet de voordeur open van een rijtjeshuis in een middelgrote stad. 'Let maar niet op hoe ik eruit zie,' zegt ze, 'ik ben eigenlijk ziek.' Haar grijsblonde haren hangen in een losse vlecht op haar rug en haar mondhoeken hangen naar beneden. Haar badslippers slepen over de grond als ze naar de woonkamer loopt.

Rechtdoor is de keuken, met aan de linkerkant een aanrecht met kastjes erboven en naast de achterdeur een gasfornuis. Daarvoor staat een stevige meid op sokken op het keukenzeil. Haar lange blonde haren hangen los en ze draagt een zwarte joggingbroek en een donkerblauw t-shirt. 'Hoi ik ben Paulien,' zegt ze, terwijl ze in een pan met aardappels roert. Ze glimlacht: 'Op zondag doe ik meestal lekker niks en trek gewoon iets makkelijk aan. De rest van de week doe mijn haar leuk en make-up op.'

Na het avondeten zit Pauliens moeder op een blauw-grijze tweezitsbank voor het raam in de woonkamer, met haar voeten op de grenen salontafel. De vitrage is gesloten. Paulien nestelt zich in kleermakerszit op een rode tweezitsbank en zet een asbak op de leuning. Ze draait een sjekkie een begint te vertellen.

Ze is nu bijna negentien en woont sinds bijna drie jaar weer bij haar moeder en haar zes jaar oudere broer. Op haar achtste werd Paulien uit huis geplaatst. Haar broer bleef thuis en haar negen jaar oudere zus woonde destijds bij een tante. Hun ouders waren uit elkaar gegaan toen Paulien een peuter was. Haar moeder raakte overspannen en uit onderzoek bleek dat Paulien de gedragsstoornis ODD had, waardoor ze vaak erg opstandig was. Paulien: 'Op dat moment snapte ik niet dat ik thuis weg moest, maar achteraf denk ik dat het de beste oplossing was om allebei tot rust te kunnen komen. Ik kwam in een soort instelling met verschillende huizen met groepen kinderen en groepsleiders. Daar heb ik tot mijn tiende gewoond. Als ik daaraan terugdenk, krijg ik weer het gevoel van heimwee. Ze deden er wel leuke activiteiten en spelletjes, maar ik miste mijn moeder heel erg. Na een jaar hoorde ik dat ik daar weg moest, omdat het niet de juiste plek was voor mij. Teveel kinderen en teveel begeleiders.

Daarna kwam ik in een gezin bij mensen die zelf al twee zonen hadden, van ongeveer achttien en veertien jaar oud. Daar woonde ook een jongen van twaalf, die ze wilden adopteren. En ik was een soort gastkind. Het waren aardige mensen, maar door allerlei dingen voelde ik me daar achtergesteld bij de jongens. Na een half jaar werd ik er weggehaald. Toen kwam ik bij Eelco en Desi, die zelf geen kinderen hadden. Zij gaven me genoeg aandacht. Daarom voelde ik me fijn. Ik wist dat hun grootste wens was een gezinshuis te beginnen. Op een gegeven moment werden ze uitgekozen bij een sollicitatie. Ik verhuisde met ze mee, en er kwamen nog drie kinderen tussen elf en veertien jaar. Natuurlijk was het wennen om de aandacht te moeten delen. Maar ik had al een band met de gezinshuisouders, omdat ik een tijdje met ze alleen had gewoond. De vastigheid van het gezinshuis vond ik fijn. Er waren gewoon twee mensen die vierentwintig uur per dag voor je zorgden en die je niet zomaar in de steek zouden laten.

Ik wist waar ik aan toe was, want ze hadden vantevoren aangegeven dat ze dat werk drie jaar zouden doen. Eelco vertelde me een keer dat ze mij eigenlijk niet mochten meenemen toen ze het gezinshuis startten, omdat ik toen nog te jong was. Maar ze zeiden: 'Als Paulien niet mee mag, dan doen we het niet. Zij heeft al zoveel meegemaakt. Als wij haar nu in de steek laten, moet ze wéér ergens opnieuw beginnen.' Toen ik dat hoorde, kreeg ik tranen in mijn ogen. Ik dacht: 'Jeetje, er zijn dus mensen die wél echt om mij geven!'

Toen Eelco en Desi weggingen, heb ik heel erg gehuild. Ze beloofden dat ze pas weg zouden gaan als er goede nieuwe gezinsouders voor ons zouden zijn. Uit een aantal sollicitaties zijn Monique en Klaas het toen geworden. In het begin was het natuurlijk even uitproberen: hoe zijn ze, en tot hoe ver kun je bij ze gaan. Dat was na anderhalve maand ofzo wel duidelijk en toen begon ik ook van hen te houden. Monique was tweeëneenhalfjaar lang een moederfiguur voor mij. Van de week heb ik haar nog gesproken op Facebook en gezegd dat ik haar mis. Ze zei: 'Meid, je bent altijd welkom!'

Een paar maanden later wordt Paulien door een kennis naar het landhuis gebracht waar Klaas en Monique anderhalf jaar geleden met een nieuw gezinshuis zijn gestart. Op de oprijlaan wacht een stevige vrouw met roodbruine krullen. Ze spreidt haar armen zodra Paulien uit de auto stapt. Er volgt een lange omhelzing. 'Plien meid, wat fijn je weer te zien!', lacht Monique.

'Jeetje, wat een kamer!', zucht Paulien als ze even later in de woon- eetkamer van het landhuis staat. Monique glimlacht: 'Ik denk dat je nog wel wat spulletjes herkent. En in het vorige gezinshuis hadden we ook deze zachte kleuren op het eind.' Paulien knikt: 'Ja, jij en Klaas hadden daar geschilderd en het gezellig gemaakt.'

Niet alleen het huis veranderde destijds. Ook Paulien. Monique weet nog goed hoe zij als dertienjarige was, vertelt ze. 'Paulien was heel erg snel boos. En ook brutaal.' Paulien knikt: 'Klopt!' Monique vervolgt: 'Meestal stond ik in de keuken als ze door de achterdeur binnenkwam. Dan stond haar telefoon kei hard, met van de afreageer-muziek. En alles was stom en klote. Haar gedrag kon best intimiderend zijn. Op een keer was er iets heel belachelijks, ik weet niet meer wat, maar ik moest gewoon lachen. Ik zei: 'Paulien joh, maak je niet zo druk.' En toen lachte zij ook!' En sindsdien lachten we steeds vaker samen.' Paulien lacht nu ook: 'Het was echt gezellig met Monique. Ze kwam elke avond gezellig tegen me aan op de bank mee GTST kijken. En we gingen samen winkelen en naar de schoonheidspecialiste.' Monique vult aan: 'Wij willen kinderen leren dat ze de moeite waard zijn en dat je lol mag maken.'

Paulien gaat verder: 'Klaas en Monique lieten mij wat meer vrij. Dat was fijn. Met veel regels over hoe laat je op je kamer moet zijn enzo, dacht ik vaak aan boze dingen. Maar ik wilde juist iets doen! Ik was heel blij dat ik af en toe bij een vriendin mocht gaan slapen.' Nu knikt Monique: 'Ik wist vrij vlot: als je met Paulien een afspraak maakt, dan houdt ze zich eraan. Ze was echt te vertrouwen. Op een gegeven moment ging het zo goed, dat we begonnen aan een terug-naar-huis-traject!'

Paulien: 'Toen ik wist dat dat serieus was, ging ik echt mijn best doen. En Klaas en Monique hebben me daarbij heel erg geholpen.' Monique vult aan: 'Haar moeder was toen ook heel meewerkend. En het leuke was dat haar vorige gezinshuisvader Eelco bij haar thuis begeleider werd.' Paulien: 'Dat was fijn, want ik kende hem al en ik vertrouwde hem. Hij kwam vaak langs om te vragen hoe het ging en wat beter kon. En ik had een nieuwe gezinsvoogd. Dat was zó'n lieve man. Hij was heel voorzichtig, want hij zei: 'Ik wil wel dat je nog een jaar onder mij staat, voor het geval het niet goed gaat.' In plaats van een keer in de maand een weekend naar huis, mocht ik twee weekenden. En op een gegeven moment ging ik elk weekend en ook steeds vaker door de weeks.' Monique: 'Ja, en zo hebben we dat heel zorgvuldig opgebouwd.'

Vlak na haar zestiende verjaardag mocht Paulien weer echt bij haar moeder gaan wonen. Nadat Monique en Paulien herinneringen hebben opgehaald van het afscheidsetentje, vraagt Monique. 'En hoe is het daarna gegaan?' Paulien zegt: 'Natuurlijk heb ik weleens lastige momenten gehad. En met mijn moeder gaat het ook niet altijd even lekker, maar het is wel goed gegaan. Ik heb mijn diploma gehaald voor niveau 2 van administratief medewerkster.' 'Goed hee!', roept Monique. Paulien lacht: 'Ja, ik heb er kei hard voor gewerkt. Het laatste half jaar had ik bijna geen vrije tijd meer. Ik liep twee dagen per week stage en had drie dagen school. En op woensdag- en donderdagavonden sta ik in de bakkerij van C1000, en vaak ook nog op zaterdag. Daar werk ik met veel plezier. En op school ik ga nu verder met niveau 3. Het interesseert me, en ik denk: hoe hoger je diploma, hoe meer je kunt verdienen. Ik heb nu anderhalf jaar verkering en ik hoop dat ik volgend jaar kan gaan samenwonen met mijn vriend. We hebben afgesproken dat ik het eerste jaar de boodschappen betaal en hij de grote rekeningen. Want hij is vrachtwagenchauffeur en verdient veel meer dan ik.'

Mijn zus zei dat ik binnen twee jaar zwanger raak als ik op mezelf woon. Eerst dacht ik: 'Ja hallo, ik ben nog jong! Maar van de andere kant: als het nog twee jaar duurt voor mijn vriend en ik een huisje krijgen, dan ben ik na nog eens twee jaar al drie- of vierentwintig. Dat is denk ik een mooie leeftijd om een kind te krijgen.' Monique knikt en vraagt: 'Wat zou jij je kind willen meegeven?' Paulien: 'Nou gewoon: veel liefde! En dat een gezin belangrijk is. En praten; dat je niet dingen hoeft op te kroppen. Dat heb ik zelf gedaan en daar los je niks mee op. Dan blijf je met dingen zitten, en daar komt woede uit.'

